

COLUMN

MEER, MEER, MEER**Marc Schweppe**

Marc Schweppe is
hoofdredacteur
van Accountant
en Accountant.nl.

Na het zuur van de kredietcrisis kwam eindelijk het zoet van de economische vooruitgang. Meer bestedingen, meer investeringen, meer omzet in veel sectoren, meer kilometers aan file in de spits. Toch zijn we opeens behoorlijk somber over de economie in ons landje. Stond het consumentenvertrouwen, maandelijks gemeten door het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS), halverwege vorig jaar nog op plus 23, inmiddels is dat gezakt tot min twee. Dat betekent dat er meer mensen negatief dan positief zijn over de economie. Voor het eerst in jaren scoren we onder nul en nergens in Europa daalde die index voor het vertrouwen van consumenten zo snel als bij ons. Terwijl het hier in economisch opzicht nog best goed gaat, als je alleen de cijfers beziet.

Die sombere stemming wordt door sommige economen omschreven als “gevoelsinflatie”, gevoed door krantenkoppen over stijgende energierekeningen, hogere btw-tarieven en oplopende zorgkosten. Een huis kopen is voor veel mensen vrijwel onbetaalbaar, zeker in de linkerhelft van ons land. Ook berichten over een klimaatakkoord, waarvoor de rekening in ieder geval gevoelsmatig bij de burger komt te liggen, helpen niet. Veel succes met de aanschaf van een warmtepomp en een dure elektrische auto. Op de achtergrond spelen nog ‘geopolitieke ontwikkelingen’, zoals de handelsoorlog tussen de VS en China, de aanstormende brexit, migratieproblemen en opkomend populisme. Dat alles maakt onzeker.

De gele hesjes zijn er niet voor niets, ze staan symbool voor groeiend ongenoegen bij het deel van de bevolking dat (te) weinig heeft meegekregen van de economische

vooruitgang. De kloof tussen arm en rijk wordt groter. Het leger zzp'ers is enorm gegroeid en niet altijd uit vrije wil. Vaste contracten lijken steeds verder weg, pensioenen staan onder druk, functies verdwijnen als gevolg van automatisering. Het vertrouwen in instituties is historisch laag. Politici, bestuurders, banken en helaas ook accountants: ze worden niet meer vanzelf vertrouwd. *‘Trust is in crisis around the world’*, schreef Edelman twee jaar geleden al. Historicus Rutger Bregman roept in Davos zomaar iets over belastingontwijking door miljardairs en grote corporates, die zich met hun privéjets laten invliegen om tussen de besneeuwde Alpen te praten over klimaatverandering. Dat doet zeer.

Onze planeet zucht onder de razend-snelle groei van de bevolking en de bijbehorende economische activiteit. De dynamiek in een samenleving wordt niet alleen bepaald door groei in waarde van markttransacties, maar vooral door een toename in kwaliteit van leven, schrijft Triodos-econoom Hans Stegeman elders in dit nummer. Accountants kunnen daarbij een belangrijke rol spelen, door zich te richten op andere zaken dan alleen de financiële verantwoording. Ook op het oog gezonde cijfers zeggen immers niet alles. Er is meer dan alleen omzet.

Er komen ook nog generaties na ons, dus misschien moeten we het nastreven van groei maar eens los durven laten. “Ik heb verval altijd gezien als net zo’n schitterende en rijke expressie van het leven als groei”, zei de Amerikaanse schrijver Henry Miller ooit. Daar ben ik het niet helemaal mee eens, zeker niet als ik mijn inmiddels 58-jarige hoofd in de spiegel aanschouw. Maar toch. ←